VIJESTI

520 godina Papinske švicarske garde: povijest odanosti i tiha prisutnost Hrvata pod zidinama Vatikana

Autor: croatis.ch **Datum:** 22. siječnja 2026.

U svijetu u kojem institucije nastaju i nestaju u ritmu političkih promjena, rijetke su one koje mogu govoriti o kontinuitetu duljem od pola tisućljeća. **Papinska švicarska garda**, osnovana 1506. godine, jedna je od tih rijetkih povijesnih konstanti. Njezina uloga, iako često percipirana kroz prizmu ceremonijalne raskoši, daleko nadilazi folklor i uniformu. Riječ je o instituciji koja više od pet stoljeća čuva ne samo osobu rimskog biskupa, nego i samu ideju stabilnosti Svete Stolice.

Za hrvatsku zajednicu u Švicarskoj ova obljetnica nosi i dodatnu simboliku: u redovima garde već desetljećima služe Hrvati i potomci hrvatskih iseljenika, diskretno, bez pompe, ali s punom sviješću o težini povjerenja koje im je povjereno.

Od alpskih plaćenika do papinske institucije

Kada je papa Julije II. **22. siječnja 1506.** primio prvih 150 švicarskih vojnika u službu Vatikana, Švicarska kakvu danas poznajemo nije postojala. Bila je to siromašna, planinska regija čiji su sinovi stoljećima odlazili u vojničku službu po europskim dvorovima. Švicarci su tada bili cijenjeni zbog discipline, izdržljivosti i, iznad svega, lojalnosti – osobina koje su Papi bile važnije od same vojne snage.

Presudan trenutak za identitet garde dogodio se **6. svibnja 1527. tijekom Pljačke Rima**. U pokušaju da zaštite bijeg pape Klementa VII. u Anđeosku tvrđavu, 147 gardista položilo je život. Taj događaj ostao je trajno upisan u kolektivno pamćenje postrojbe i danas se upravo toga dana održava svečana prisega novih pripadnika. Ne kao folklorni ritual, nego kao svjesni čin kontinuiteta.

Iza kulisa protokola

U javnosti se Švicarska garda često svodi na estetski dojmljivu sliku: šarene renesansne odore, stroga mimika, savršeno usklađeni pokreti. No ta slika prikriva suvremenu sigurnosnu strukturu, koja se po profesionalnim standardima ne razlikuje bitno od elitnih zaštitnih službi zapadnih država.

Svaki gardist prethodno prolazi vojnu obuku u Švicarskoj vojsci, a potom dodatnu specijalizaciju u Vatikanu: od zaštite osoba i kriznog menadžmenta do protuterorističkih procedura. Dok u Vatikanu nose povijesne odore, tijekom Papinih putovanja djeluju u civilu, potpuno neupadljivo, ali s punim operativnim ovlastima.

> ***U slučaju ozbiljne ugroze njihova uloga postaje krajnje konkretna: stvaranje fizičkog štita oko Svetog Oca. U tom trenutku renesansna helebarda ustupa mjesto suvremenom oružju i taktičkoj obuci, a povijesni simbol pretvara se u stvarni sigurnosni mehanizam.***

Hrvati u gardi: tiha priča integracije

Dugo se smatralo da je služba u Papinskoj švicarskoj gardi rezervirana isključivo za "izvorne" Švicarce. No demografske promjene u Švicarskoj tijekom posljednjih desetljeća promijenile su i tu sliku. Danas u gardi služe i potomci doseljenika, među njima i Hrvati.

Budući da kandidat mora biti švicarski državljanin, katolik, neženja i s odsluženim vojnim rokom u Švicarskoj vojsci, upravo su mladići hrvatskog podrijetla rođeni u Švicarskoj postali prirodni dio tog bazena kandidata. Njihova prisutnost nije rezultat političkih odluka ili simboličnih kvota, nego posljedica dugotrajnog procesa integracije.

Prema dostupnim podacima, prvi Hrvat u Švicarskoj gardi bio je **Aleksandar Barbarić**, primljen 1998. godine. Nakon njega slijedili su i drugi, među kojima se ističe **Ivan Šarić** iz Wila, podrijetlom iz Tomislavgrada, koji je nakon službe u gardi osjetio duhovni poziv te je 2024. zaređen za đakona. Njegov put, o kojem je izvijestila i Hrvatska katolička mreža, svjedoči o tome kako vojna služba, vjera i osobna biografija mogu tvoriti smislen kontinuitet.

Mediji poput Fenix Magazina bilježe i imena poput **Nikole Špoljara i Andrewa Galantaya**, potvrđujući da prisutnost Hrvata u gardi nije iznimka, nego postaje diskretna, ali stabilna činjenica.

Šira slika: više od pojedinačnih biografija

Prisutnost Hrvata u Papinskoj švicarskoj gardi nije tek zanimljivost za rubriku "naši u svijetu". Ona govori o zrelosti hrvatske zajednice u Švicarskoj, o generacijama koje su se uspjele integrirati bez gubitka identiteta, te o povjerenju koje im se ukazuje unutar jedne od najosjetljivijih sigurnosnih struktura na svijetu.

U tom smislu, garda postaje svojevrsno ogledalo odnosa između Švicarske i njezinih manjinskih zajednica: strogi kriteriji, ali i otvorenost prema onima koji ih ispunjavaju, bez obzira na podrijetlo.

Kontinuitet koji nadilazi granice

Danas, 520 godina nakon osnutka, Papinska švicarska garda nije tek relikt prošlosti. Ona je institucija koja je naučila prilagoditi se vremenu, a da pritom nije izgubila vlastiti identitet. U tom kontinuitetu svoje mjesto imaju i Hrvati. Ne kao simbolična gesta, nego kao ravnopravni sudionici jedne duge i zahtjevne povijesti.

Za hrvatsku zajednicu u Švicarskoj to je podsjetnik da pripadnost nije isključiva kategorija. Moguće je istodobno pripadati domovini, zemlji u kojoj se živi i instituciji koja nadilazi obje. Upravo u toj slojevitosti leži prava vrijednost ove, naizgled tihe, ali duboko značenjske priče.

Izvor: https://croatis.ch/papinska-svicarska-garda-hrvati-vatikan-520/ © 2026 Croatis.ch